

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЛЬВІВСЬКА ЕКОНОМІЧНА ФУНДАЦІЯ»

ОБЩЕСТВЕННАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ
«ЛЬВОВСКАЯ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ФУНДАЦИЯ»

**БІЗНЕС, ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ
ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО: АНАЛІЗ
ТЕНДЕНЦІЙ ТА НАУКОВО-
ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК**

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
(Львів, 25 січня 2020 року)

**БИЗНЕС, ЦИФРОВЫЕ ИННОВАЦИИ
И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО: АНАЛИЗ
ТЕНДЕНЦИЙ И НАУЧНО-
ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ**

Материалы
Международной научно-практической конференции
(Львов, 25 января 2020 года)

Львів
2020

УДК 338.22(063)
Б59

Бізнес, цифрові інновації та підприємництво: аналіз тенденцій та науково-економічний розвиток: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 25 січня 2020 року) / ГО «Львівська економічна фундація». – Львів: ЛЕФ, 2020. – 148 с.

Бизнес, цифровые инновации и предпринимательство: анализ тенденций и научно-экономическое развитие: Материалы международной научно-практической конференции (Львов, 25 января 2020 года) / ОО «Львовская экономическая фундация». – Львов: ЛЭФ, 2020. – 148 с.

УДК 338.22(063)
Б59

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

© Колектив авторів, 2020
© Львівська економічна фундація, 2020

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Громова Т.М., Мазурок О.Р. ЕКОНОМІЧНА ПРИРОДА ІНВЕСТИЦІЙ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	7
---	---

СЕКЦІЯ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Бондаренко Н.М., Савченко Д.В. ФРАНЧАЙЗИНГОВІ ОПЕРАЦІЇ ТА ЇХ РОЗВИТОК В УКРАЇНІ	9
Гречин К.О. ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ВИМІР ГЛОБАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗАХІДНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ	13
Громоздова Л.В., Черевко Д.Р. ХЕДЖУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРЕВЕНТИВНОГО ЗАПОБІГАННЯ ЕКОНОМІЧНИМ РИЗИКАМ В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ	16
Конохов С.В. СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНОГО АГРАРНОГО СЕКТОРУ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ	19

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Бабенко К.Є. ЗБАЛАНСОВАНІСТЬ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	22
Багрій К.Л. РОЗВИТОК АГРОБІЗНЕСУ ЯК РУШІЙНОЇ СИЛИ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ	25
Василечко Н.В. ПРІОРИТЕТИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ ШЛЯХОМ ПРОТИДІЇ УХИЛЕННЮ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ОФШОРНИХ ЮРИСДИКЦІЙ	29
Колокольчикова І.В. РЕЗУЛЬТАТИ ПОЗИЦІЮВАННЯ ПЛОДОВО-ЯГІДНОЇ ПРОДУКЦІЇ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	32
Кургузенкова Л.А. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	36
Обруч Г.В. ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	38
Прокопенко І.В. НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ	41

2. Редактирование генома с CRISPR/Cas9 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://postnauka.ru/faq/59807>. – Назва з екрана.

Обруч Г.В.

*кандидат економічних наук, докторант
кафедри економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом
Українського державного університету залізничного транспорту
м. Харків, Україна*

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

На сьогодні залізничний транспорт України відчуває вагомий тиск ринку і внаслідок застарілої техніко-технологічної бази поступово втрачає можливості ефективного розвитку, що знаходить відображення в зниженні обсягів перевезень, доходів і прибутку, втрати конкурентних позицій. Вирішення цих проблем вимагає комплексного переосмислення організації діяльності залізничного транспорту на основі такого напрямку інноваційного розвитку як цифрова трансформація. Це обумовлено тим, що цифрова трансформація передбачає глибокі й всебічні зміни у виробничих та соціальних процесах, пов'язані з тотальною заміною аналогових технічних систем цифровими і широкомасштабним застосуванням цифрових технологій. Поряд з цим потрібна не тільки установка сучасного обладнання або програмного забезпечення, але і фундаментальні зміни в підходах до управління, корпоративної культури, зовнішніх комунікацій. Завдяки цьому вдасться підвищити продуктивність кожного співробітника і рівень задоволеності клієнтів, а компанії зможуть здобути репутації прогресивних і сучасних бізнес-структур.

Для залізничного транспорту цифровізація формує потенціал успішного розвитку, так як цифрові технології об'єктивно і неминуче ведуть до кардинального оновлення на засадах цифрової трансформації всіх складових – транспортних засобів, дорожньої інфраструктури, технологій організації перевізного процесу і утримання інфраструктури, що в підсумку забезпечує підвищення привабливості послуг для пасажирів і вантажовласників. Тобто з технологічних позицій цифровізацію залізничного транспорту можна визначити як впровадження сукупності цифрових технологій і методів опису інфраструктури, рухомого складу, перевізного процесу і технологій управління рухом, забезпечення безпеки та утримання інфраструктури, які орієнтовані на застосування принципово нових автоматизованих методів планування,

диспетчерського управління рухом, ресурсами і обслуговування пасажирів.

Проте, варто враховувати, що здійснення цифрової трансформації залізничного транспорту потребує відповідного організаційно-ресурсного забезпечення цих процесів. На вітчизняному залізничному транспорті впровадження інформаційних технологій забезпечує філія «Господарство інформаційних технологій» АТ «Укрзалізниця». Нині основними показниками забезпеченості та ефективності використання ІТ-ресурсів залізничної компанії є: програмно-апаратні комплекси рівня АТ «Укрзалізниця» та регіональних філій (залізниць) – 22 од.; функціональні сервери – понад 1,6 тис. од.; кількість робочих місць (ПК) – понад 50 тис. од.; обладнання мереж передачі даних та локальних обчислювальних мереж (маршрутизатори, комутатори) – понад 10 тис. од.; понад 148 централізованих автоматизованих систем; корпоративний веб-портал ЄКІП УЗ – 25000 користувачів; близько 31,5 тис. абонентів корпоративної електронної пошти [1]. Серед реалізованих філією «Господарство інформаційних технологій» за період 2017-2018 рр. проєктів слід виділити такі: розроблено аналітичні додатки в системі бізнес-аналітики; впроваджено в дослідну експлуатацію систему дистанційного навчання; впроваджено модуль «Облік централізованих закупівель товарно-матеріальних цінностей»; реалізовано Проєкт «Публікація інформації щодо платіжних трансакцій АТ «Укрзалізниця» на Єдиному веб-порталі використання публічних коштів «Є-data»; розроблено програмне забезпечення для розрахунку тарифів з урахуванням дерегуляції вагонної складової; забезпечено підписання в електронному вигляді договору на організацію перевезень; розроблено програмне забезпечення комплексних розрахунків через єдиний розрахунковий центр за єдиним договором на перевезення вантажів тощо.

Однак, незважаючи на значні досягнення у сфері інформаційно-комунікаційного забезпечення залізничного транспорту, існує низка організаційних недоліків, які стримують можливості його цифрової трансформації. Серед них варто виділити такі як: відсутність професійних компетенцій у керівників і фахівців у сфері цифрової трансформації; недостатній рівень високошвидкісного доступу в Інтернет; не відповідність вимогам цифровізації організаційних структур управління; відсутність власних фінансових ресурсів для реалізації проєктів цифровізації та низька компетентність у сфері залучення інвестиційних ресурсів; неузгодженість інформаційних систем підприємств залізничного транспорту з бізнес-партнерами; відсутність власних фінансових ресурсів для організації процесу цифрової трансформації; відсутність готових інноваційних рішень і висока складність цифрових проєктів у сфері залізничного транспорту;

відсутність крос-галузевих зв'язків при реалізації проєктів цифрової трансформації.

Задля подолання означених проблем необхідно сформувати відповідне поставленим завданням цифровізації організаційно-ресурсне забезпечення, під яким слід розуміти сукупність організаційно-управлінських, техніко-технологічних, матеріальних, фінансових і трудових ресурсів. Надалі розглянемо перспективний інструментарій організаційно-ресурсного забезпечення залізничного транспорту відповідно до визначених напрямів і цілей його цифрової трансформації.

Відтак для мінімізації ризиків і збільшення ефектів від впровадження цифрових технологій на залізничному транспорті, насамперед, необхідно сформувати концепцію і розробити стратегію цифрової трансформації, яка повинна включати: вибір фокусних процесів і цільових областей діяльності для трансформації; оцінку ефективності пропонованих змін; розробку концепції цифрового підприємства; розроблення стратегії та бізнес-моделі; формування портфеля і дорожньої карти проєктів.

При цьому слід акцентувати увагу на тому, що при створенні дорожньої карти цифрової трансформації варто врахувати конкретні бізнес-результати кожного кроку, масштабування та інтеграцію впроваджуваних рішень, необхідність інвестицій в співробітників і зміни робочих процесів. Крім цього, всі ініціативи проходять декілька етапів: дослідження ідеї, результатом чого є план проєкту та опис бажаного результату, включаючи критерії успіху; розробка, результатом якої є докладний опис впроваджуваної технології; реалізація, що представляє собою безпосередньо процес впровадження технології та оцінку успішності.

Також, що не менш важливо, для цифрового переходу необхідно переформувати організаційну структуру підприємств залізничного транспорту, так як цифровізація бізнес-процесів значно прискорює процеси децентралізації управління внаслідок зростання кваліфікації працівників, зниження обсягів рутинних операцій і створення самоврядних команд, не схильних до ієрархії і централізованого управління. Іншими аспектами подібних організацій є загальна участь, комфортні робочі умови, високий рівень свобод і наявність еволюційної мети, яка передбачає погляд на організацію як на організм.

Як вказує наявний досвід для ефективних цифрових трансформацій доцільним є створення нових організаційних структур. Так, у німецької компанії Deutsche Bahn, яка є оператором залізниць Німеччини, сьогодні вже є: лабораторія, що вивчає застосування цифрових і технологічних трендів у сфері пасажирських перевезень; компанія з аналізу даних та їх комерціалізація (дані про клієнтів, дані, отримані з датчиків на об'єктах залізничного транспорту і логістики); акселератор для стартапів, який

дозволяє вибирати і підтримувати найбільш цікаві для розробки компанії через гранти, коворкінги і менторство; корпоративний венчурний фонд, який здійснює пошук, доопрацювання та впровадження інновацій, джерелом яких є зовнішні і внутрішні стартапи.

Таким чином, важливим аспектом цифрової трансформації залізничного транспорту є формування організаційно-ресурсного забезпечення її здійснення і розроблення інструментарію цифрової перебудови залізничної компанії.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Інтегрований звіт 2018 : для інвесторів : АТ «Укрзалізниця» : офіційний веб-сайт. URL: <https://uz.gov.ua/about/investors/issuer/> (дата звернення: 11.11.2019).

Прокопенко І.В.

студентка

Навчально-методичного центру

післядипломної освіти та підвищення кваліфікації

Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

м. Дніпро, Україна

НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Сьогодні в Україні відбувається удосконалення багатьох державних структур, в тому числі й Державної фіскальної служби. Перед інструментами фіскальної служби поставлені задачі забезпечити не тільки сталі надходження до бюджетів всіх рівнів, а й залучити до здійснення керуючої функції податків, що виникає новим форматом партнерських взаємовідносин з платниками податків.

Аналіз вітчизняного фіскального законодавства, процесів становлення податкової системи України дав змогу структурувати за двома блоками залежно від скерованості реформуючих заходів: перший – зміни в організаційній структурі, що враховує реформування системи оподаткування, податкового механізму, другий – зміни в інституційній структурі, які включають реформування податкової служби та процеси роботи [1].

Аналіз та оцінка змін, які запроваджувались як в організаційній так і в інституційній структурах податкової системи України, дає змогу здійснити класифікацію податкових реформ за ознакою глибини перетворень та вдосконалень податкової системи на:

Наукове видання

**БІЗНЕС, ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ
ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО: АНАЛІЗ
ТЕНДЕНЦІЙ ТА НАУКОВО-
ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК**

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
(Львів, 25 січня 2020 року)

Редактор – *Ю.С. Павленко*
Технічний редактор – *О.М. Кричук*
Коректор – *О.М. Забела*

Підписано до друку 31.01.2020. Формат 60x84/16.
Ум.-друк. арк. 8,60. Замовлення № 0120/77. Ціна договірна.
Віддруковано з готового оригінал-макета.
Гарнітура Times New Roman.
Папір офсетний. Цифровий друк. Наклад 100 прим.

Надруковано у поліграфічному центрі
Львівської економічної фундації
м. Львів, проспект Чорновола, 7
Тел. +38 (063) 204 34 31